Trafikutskottets betänkande 1985/86:25

om flyttning av fartyg i allmän hamn (prop. 1985/86:122)

TU
1985/86:25

Propositionen

I proposition 1985/86:122 föreslår regeringen (kommunikationsdepartementet) att riksdagen antar genom propositionen framlagda förslag till

1. lag om flyttning av fartyg i allmän hamn,
2. lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1).

Lagförslagen har tagits in som *bilaga* till betänkandet.

I propositionen föreslås att ett fartyg i allmän hamn får flyttas om fartyget hindrar hamnens behöriga nyttjande eller varaktigt ligger på ett sätt som strider mot gällande föreskrifter. Fartygets ägare eller redare är gentemot hamninnehavaren ansvarig för flyttningskostnaderna och övriga kostnader enligt lagen.

Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 juli 1986.

Utskottet

Syftet med det genom propositionen framlagda förslaget till lag om flyttning av fartyg i allmän hamn är att ge innehavare av sådan hamn lagliga möjligheter att vidta åtgärder i vissa fall för att få undan fartyg som ligger på ett besvärande sätt i hamnen. Om ingen ägare eller redare kan förmås att ta hand om ett sådant fartyg, skall hamninnehavaren kunna få till stånd en flyttning och i sista hand sälja eller på annat sätt skaffa bort fartyget. Dettas ägare eller redare är gentemot hamninnehavaren ansvarig för kostnader som förknippas med flyttningen, om inte fartyget frånhänts ägaren genom brott. Av propositionen framgår att det visserligen redan finns ett flertal bestämmelser som kan tillämpas, då trafiken i allmänna hamnar störs av felförtöjda eller lämnade fartyg, men att det också förekommer fall där det saknas ett rättsligt underlag för ingripanden. Vad det nu gäller är att fylla den bristen.

Som en följd av förslaget till den nya särskilda lagen föreslås vidare en ändring i 40 § sjölagen (1891:35 s. 1), som genom hänvisning till det förstnämnda lagförslaget gör det klart att delägarna i ett partrederi – om de är betalningsskyldiga – svarar solidariskt gentemot hamninnehavaren för kostnader förknippade med flyttning av fartyg i enlighet med de föreslagna bestämmelserna härom.

Den nya lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 juli 1986.

1 *Riksdagen 1985/86. 15 saml. Nr 25*

Lagförslagen har inte givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande. Utskottet hemställer följaktligen

att riksdagen

a) antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om flyttning av fartyg i allmän hamn,

b) antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1).

Stockholm den 15 maj 1986

På trafikutskottets vägnar

Kurt Hugosson

Närvarande: Kurt Hugosson (s), Rolf Clarkson (m), Olle Östrand (s), Olle Grahn (fp), Sven-Gösta Signell (s), Margit Sandéhn (s), Hugo Bergdahl (fp), Görel Bohlin (m), Sten-Ove Sundström (s), Agne Hansson (c), Sven Henricsson (vpk), Jarl Lander (s), Yngve Wernersson (s), Jan Sandberg (m) och Anna Wohlin-Andersson (c).

Propositionens lagförslag

1 Förslag till
Lag om flyttning av fartyg i allmän hamn

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Ett fartyg i allmän hamn får flyttas av hamninnehavaren, om fartyget hindrar hamnens behöriga nyttjande eller varaktigt ligger på ett sätt som strider mot gällande föreskrifter.

2 § En flyttning får inte genomföras förrän fartygets ägare har underrättats och fått skäligt rådrum att själv flytta fartyget. Underrättelsen skall innehålla uppgifter om kostnadsansvaret enligt 5 § och om möjligheterna att sälja och skaffa bort fartyget enligt 7–9 §§.

Om saken brådskar, får fartyget flyttas utan att vad som sägs i första stycket har iakttagits. Ägaren skall dock så snart som möjligt underrättas om flyttningen.

Finns det en särskild redare, kan denne underrättas i stället för ägaren. Har ägaren eller redaren underrättats, gäller det också gentemot den som träder i hans ställe.

3 § En underrättelse skall delges den som den riktar sig till. Vid kungörelsedelgivning gäller, i stället för vad som föreskrivs i 17 § delgivningslagen (1970:428), att underrättelsen skall kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och i de av sjöfartsverket utgivna Underrättelser för sjöfarande samt anslås på fartyget. Detta förfarande får tillämpas också för delgivning med en ägare eller redare som är okänd.

4 § Flyttningen och den fortsatta förvaringen av fartyget skall ske med omsorg så att onödig skada eller olägenhet inte uppkommer.

5 § En ägare eller redare som har delgetts underrättelse är skyldig att ersätta hamninnehavaren hans kostnader för fartygets flyttning och fortsatta förvaring samt för underrättelsen. Detta gäller dock inte om fartyget hade frånhänts ägaren genom brott.

Är både ägaren och redaren betalningsskyldiga, svarar de solidariskt. Detsamma gäller i fråga om betalningsskyldighet som åvilar delägarna i ett partrederi.

6 § I fråga om fartyg som är införda i skepps- eller båtregistret enligt 2 § sjölagen (1891:35 s. 1) eller i motsvarande utländskt register skall vid tillämpningen av denna lag den som är antecknad i registret anses som ägare. Har ett förvärv av skepp skrivits in i skeppsregistret med stöd av 14 § tredje stycket första meningen sjölagen, anses förvärvaren som ägare. Vad som sägs om ett fartygs ägare gäller i övrigt innehavaren i fråga om fartyg som innehas på grund av förvärv med förbehåll om återtaganderätt.

7 § Hamninnehavaren har rätt att hålla kvar fartyget till säkerhet för sin fordran på ersättning för de kostnader som avses i 5 §.

Om inte kostnaderna betalas eller säkerhet ställs, får fartyget säljas när tre månader förflutit sedan det flyttades. Ägaren skall dock alltid ha delgetts underrättelse och tre månader ha förflutit därefter. Har talan väckts i en fråga som rör hamninnehavarens fordran, får försäljning inte ske förrän en skälig tid har förflutit efter det att tvisten slutligt avgjordes.

8 § Försäljning skall göras med omsorg. Den får ske under hand eller på offentlig auktion. Skall auktion äga rum skall ägaren, om det är möjligt, i god tid ges besked om tid och plats för auktionen.

Om försäljningspriset efter avdrag för försäljningskostnaderna överstiger hamninnehavarens fordran, skall överskottet betalas ut till fartygets ägare, såvida det inte betalas till någon annan som har bättre rätt till det eller sätts ned enligt lagen (1927: 56) om nedsättning av pengar hos myndighet.

9 § Om ett fartyg uppenbarligen saknar försäljningsvärde, får det skaffas bort i stället för att flyttas eller säljas. Detta får ske tidigast tre månader efter det att ägaren underrättades enligt 2 §. Har fartyget flyttats, får det inte skaffas bort tidigare än som följer av 7 § andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1986.

2 Förslag till
Lag om ändring i sjölagen (1891: 35 s. 1)

Härigenom föreskrivs att 40 § sjölagen (1891:35 s. 1)[1] skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
40 §	
Partrederi föreligger, om flera överenskommit att under delad ansvarighet gemensamt driva sjöfart med eget fartyg. Anmälan om partrederiavtal kan göras hos registermyndigheten, som har att ofördröjligen anteckna anmälningen i det register där fartyget är infört eller, om det ej är registrerat, kungöra densamma. Närmare föreskrifter om anmälnings- och kungörelseförfarandet meddelas av regeringen.	
För de förpliktelser som uppkommer för partrederiet sedan rederiavtalet anmälts till registermyndigheten svarar varje redare endast i förhållande till sin andel i fartyget i den mån han ej åtagit sig större ansvarighet. För dessförinnan uppkomna rederiförpliktelser svarar redarna solidariskt. I fråga om betalningsansvar för vattenföroreningsavgift enligt 8 kap. lagen (1980: 424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg gäller 8 kap. 2 § andra stycket nämnda lag.	För de förpliktelser som uppkommer för partrederiet sedan rederiavtalet anmälts till registermyndigheten svarar varje redare endast i förhållande till sin andel i fartyget i den mån han ej åtagit sig större ansvarighet. För dessförinnan uppkomna rederiförpliktelser svarar redarna solidariskt. I fråga om betalningsansvar för vattenföroreningsavgift enligt 8 kap. lagen (1980: 424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg gäller 8 kap. 2 § andra stycket nämnda lag. *I fråga om betalningsansvar enligt lagen (1986:000) om flyttning av fartyg i allmän hamn gäller 5 § andra stycket andra meningen nämnda lag.*
I fråga om redarnas inbördes rättigheter och skyldigheter tillämpas bestämmelserna i 41–57 §§ i den mån annat ej avtalats.	

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1986.

[1] Lagen omtryckt 1985: 176.